

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל
שניאורסאהן

מליובאוויטש

יום הכיפורים

(יו"ל לקראת שבת פ' האזינו שבת תשובה)

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק כד

(תרגום הפשי)

יוצא לאור על ידי

„מכון לוי יצחק“

כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ואחת לבריאה
שבעים שנה לנשיאת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח

לזכות

החיילת ב"צבאות השם" אלישבע נועה תחי'
ליום הולדתה הראשון לאויש"ט, ביום ג' סיון ה'תש"פ

ולזכות הורי' וזקני'

ר' רפאל וזוגתו מרת שירה שיחיו פייל

ר' גדעון וזוגתו מרת מרים שיחיו פייל

ר' שמעון וזוגתו מרת שלומית שיחיו בן-שושן

*

נדפס ע"י ידידיהם

הרה"ת ר' יוסף יצחק הלוי וזוגתו מרת גיטל רחל שיחיו
שגלוב

הי שותף בהפצת עניני "משיח וגאולה"!!!
להקדשות ולפרטים נוספים:
טל.: 753-6844 (718) או 934-7095 (323)
אימייל: info@torah4blind.org

Be A Partner

In Spreading *Inyonei Moshiach U'geula!!!*

To Dedicate This Publication

In Honor Of Your Family Or A Loved Ones

For More Info. Call:

(718) 753-6844 or (323) 934-7095

or email: info@torah4blind.org

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:

<http://www.torah4blind.org>

TO DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:

<http://www.torah4blind.org>

להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש

כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!

קבצים גרפיים וקבצי טקסט:

דבר מלכות: שיחות כ"ק אד"ש מה"מ מהשנים תנש"א-תשנ"ב.

יחי המלך: קונטרס שבועי, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

המעשה הוא העיקר: לקט הוראות למעשה בפועל משיחות כ"ק אד"ש מה"מ (החל משנת תשמ"ח).

שיחת הגאולה: גיליון שבועי של ימות המשיח, בהוצאת "האגודה למען הגאולה האמיתית והשלילמה".

מעין חיי: גיליון שבועי לילדים, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

האמונה הטהורה: גיליון שבועי בעניני אחרית הימים.

קבצים גרפיים בלבד:

לקוטי שיחות: שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ היו"ל לקראת כל שבת ב-770,

על-ידי "ועד להפצת שיחות".

חדש לקוטי שיחות (מתורגם): שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ הנדפס בספרי

לקוטי שיחות, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

להקהיל קהילות: גיליון שבועי מתורתו של משיח בעניני הקהלות בשבת,

בהוצאת צא"ח העולמית, ניו-יורק.

קבצי טקסט בלבד:

פנימיות: ירחון לבני הישיבות, בהוצאת מרכז את"ה בארץ הקודש.

ליקוט ניגונים: שתי חוברות על הניגונים שניגן וביאר כ"ק אד"ש מה"מ, בהוצאת קה"ת (תשנ"ב).

דרך הישרה: (אידיש) קונטרס מיוחד לילדים, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

לעבן מיט דער צייט: (אידיש) קטעים לפרשת השבוע מתוך הספר, בהוצאת ישיבת

"אהלי תורה", ניו-יורק.

דבר תורה: (אידיש) דף שבועי לילדים, היו"ל על-ידי מוסד חינוך "אהלי תורה", ניו-יורק.

כמו-כן ניתן להוריד באתר את "קונטרס בית רבינו שבבבל"

ושיחת ש"פ שופטים התנש"א

מדור מיוחד לספרים וחברות באנגלית בעניני גאולה ומשיח!

האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב

וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind>

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

א. המחלוקת והדרשה בסיום מסכת יומא

בסוף מסכת יומא בתלמוד הירושלמי מובאת מחלוקת בענין ידויו יום הכפורים: "תני צריך לפרוט את מעשיו (בעת הידויו חובה לפרט את החטאים שעליהם מתודים) דברי רבי יהודה בן בתירא. (הגירסא בתלמוד הבבלי² היא: בן בבא). רבי עקיבא אומר: אין צריך לפרוט את מעשיו".

לאחר מכן³ ממשיך התלמוד הירושלמי, ובכך מסתיימת המסכת: "כתיב: מקוה ישראל ה' וגו'⁴ - מה המקוה מטהר את הטמאים אף הקדוש-ברוך-הוא מטהר את ישראל. וכן הוא אומר: וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טומאותיכם ומכל גלוליכם אטהר אתכם".

יש להבין: מהו הקשר בין שני הענינים הללו - בין המחלוקת אם "צריך לפרוט את מעשיו" לבין הדרשה המובאת לאחר מכן "כתיב מקוה ישראל .. מה המקוה מטהר .. וכן (הוא) אומר וזרקתי .. אטהר אתכם" - שהתלמוד הירושלמי מביאם בזה אחר זה?

בפשטות מסבירים שסיום המסכת "כתיב מקוה..." קשור למשנה ומופיע כאן כדי לסיים בדבר טוב, אך אינו קשור לסוגיה המופיעה

ממש לפניו. אבל, כאמור פעמים רבות⁷: כיון שכל ענין בתורה מדוייק לחלוטין, ראוי יותר לומר, שהגמרא מסיימת דוקא ב"דבר טוב" זה, משום שיש לו קשר לסוגיא הסמוכה לו⁸.

בסיום זה עצמו יש להבין:

הדרשה "כתיב מקוה ישראל..." מובאת, כאמור, במשנה⁹, וכך נאמר במשנה: "אמר רבי עקיבא אשריכם ישראל לפני מי אתם מיטהרין ומי מטהר אתכם אביכם שבשמים שנאמר: וזרקתי עליכם מים טהורים...¹⁰, ואומר: מקוה ישראל ה' - מה מקוה מטהר את הטמאים אף הקדוש-ברוך-הוא מטהר את ישראל". אך יש שני הבדלים בולטים בניסוח בין הגמרא לבין המשנה:

(א) בגמרא מובאים שני הפסוקים בסדר הפוך מאשר במשנה¹¹.

(ב) במשנה מצוטטת רק תחילת הפסוק "וזרקתי עליכם מים טהורים", והמשך הפסוק רמוז ב"וגו", ואילו בגמרא מצוטט הפסוק כולו.

מכך שהגמרא משנה את לשון המשנה, מובן, שכוונת הגמרא שונה מכוונת המשנה. ואם כך, יש להבין: מהו ההבדל בכך בין המשנה לבין הגמרא?

ויש לומר, שהטעם לשינויים בניסוח הדרשה בגמרא קשור לכך שבגמרא מובאת הדרשה בהמשך למחלוקת אם "צריך לפרוט את מעשיו".

(7) ראה לקו"ש חיד"ע ע' 26 - סיום מס' נדה (ע"פ חדא"ג מהרש"א שם).

(8) ולכאורה זוהי כוונת הקרבן העדה כאן (ד"ה אטהר אתכם): הקב"ה מכפר להן על כל גילוייהם שלא התודו עליהן כו' - לרמוז השייכות להסוגיא שלפנ"ו (ע"ד יודו).

(9) וכקושיית המראה הפנים לירושלמי כאן.

(10) כ"ה בירושלמי. ובמשנה שבבבלי הועתקה גם תיבת "וטהרתם", ולאידך - ליתא, "וגו". וראה לקמן בפנים סו"ס ו' ובהערה 51.

(11) ראה מה שתי' ע"ז במראה הפנים שם.

(* וסיום מס' יומא.

(1) הובאה ג"כ (בשינויים) בבבלי יומא פו, ב. תוספתא שם פ"ד, יד ירושלמי נדרים פ"ה ה"ד.

וראה בפרטיות ע"ד פירוש החטא - אנציקלופדי' לתלמודית ערך דרוי (ע' תלט ואילך). וש"נ.

(2) יומא שם. ובתוספתא יומא וירושלמי נדרים שם - "בן בתירה" (כבירושלמי יומא).

(3) לאחר שמיביא טעמא דר"י - ,דכתיב אנא חטא העם הזה וגו' (תשא לב, לא), ומה עבד לה ר"ע כו".

(4) ירמ' יז, יג. וראה נוסח המשנה בבבלי (יומא פה, ב) ובהנמקן על גיליון הש"ס שם. שינויי נוסחאות למשניות שם. תוי"ט שם.

(5) כ"ה בירושלמי שם (אבל במשנה בירושלמי (וכן בבבלי) - ליתא, "וגו"). וצ"ע מה מוסף.

(6) יחזקאל לו, כה.

ונוסף ללימודו בזה, להשפיע גם על עוד בני מסביבתו, אנשים נשים וטף, באופן דוֹהעמידו תלמידים הרבה⁶, ומהם יראו וכן יעשו רבים.

ויהי רצון, שע"י עצם ההחלטה בדבר יקבלו תיכף ומיד את השכר, הקיום בפועל של דברי הרמב"ם בסיום ספרו⁷, שלאחר שישנו כבר ה"מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצות כדוד אביו. . ויכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה וילחם מלחמת ה" – שאז "בחזקת שהוא משיח" – שכבר יהי' מיד "משיח בודאי", עי"ז ש"עשה והצליח ובנה מקדש במקומו וקבץ נדחי ישראל. . ויתקן את העולם כולו לעבוד את ה' ביחד כו".

ב. "מפני הבושה" או "כדי שלא יחשדוהו":

כדי להבין זאת, יש להקדים ולבאר את הטעם למחלוקת האם "צריך לפרוט את מעשיו" או "אין צריך לפרוט את מעשיו":

בגמרא מובאות על כך הוכחות מפסוקים: הסוברים ש"צריך לפרוט את מעשיו" לומדים זאת¹² מן הפסוקים¹³. "אנא חטא העם הזה חטאה גדולה ויעשו להם אלהי זהב", ואילו רבי עקיבא אומר "אין צריך, שנאמר^{13*} אשרי נשוי פשע כסוי חטאה"¹⁴.

אך, לרוב אין זו גזירת הכתוב. ועוד יש לומר, שכמו במקומות רבים הדומים לו, כרוכה המחלוקת בדרשת הפסוקים עם מחלוקת בסבא.

ב"תוספות"¹⁵ מובארת המחלוקת, על פי התלמוד הירושלמי¹⁶: הסיבה לדעה "צריך לפרוט את מעשיו" הוא "מפני הבושה.. כדי שיתבייש מחטאיו"¹⁷. וסיבת הדעה הסוברת "אין צריך" היא כדי "שלא יחשדוהו בשאר עבירות".

ויש לומר, שהמשמעות של מחלוקת זו עצמה – אם הבושה מכריעה, או החשד – היא: הענין של "יתבייש מחטאיו" קשור בהווה לתשובה עצמה: כאשר יש לאדם רגש של בושה גדולה על חטאו, הרי חרטתו על העבר וקבלתו להבא עמוקות ואמיתיות יותר.

(12) גמרא יומא שם (בבבלי וירושלמי). תוספתא יומא שם.

(13) תשא לב, לא.

(13*) תהלים לב, א.

(14) יומא (בבלי) שם.

(15) ד"ה ליוחש – גיטין לה, ב. וראה גם מפרשי הירושלמי נדרים שם.

(16) נדרים שם. ולהעיר שבשירי הקרבן שם (ועוד) מפרש הירושלמי באו"א, שאין הטעמים "מפני הבושה" ו"מפני החשד" שייכים כלל לפלוגתת ר"י ור"ע אם צריך לפרוט החטא. ע"ש.

(17) וכ"כ במאירי בחבור התשובה מאמר א פ"ח (ושם): הוא אמרם ו"ל צריך לפרוט.. כדי שיתבייש). יפה מראה לירושלמי יומא שם. וראה רש"י יומא שם ד"ה בחטא מפורסם. ראב"ד הל' תשובה פ"ב ה"ה. מג"א או"ח סתר"ז סק"ב. שו"ע אדה"ז שם ס"ד. ועוד.

לעומת זאת ה"הפסד" הנובע מהחשד – "שלא יחשדוהו בשאר עבירות" – קשור בעיקר לעתיד, שיפסיד את האמון בו¹⁸ בעתיד וכדומה, ואולי יש לומר, שכאשר חושדים בו בעבירות אחרות, ייתכן, שיטיחו זאת בפניו, ודומה הדבר לאיסור לומר לבעל תשובה "זכור מעשיך הראשונים"¹⁹.

ולפי זה כרוכה מחלוקתם בשאלה הידועה²⁰ – האם יש להתחשב ולהכריע בהווה לפי מצב אשר יתרחש (או אשר עשוי להתרחש) בעתיד: בעל הדעה ש"צריך לפרוט את מעשיו" סובר, שכיון שפירוט החטא חשוב בהווה לתשובה עצמה, כדי שתהיה עמוקה וכנה יותר – אין מתחשבים בחשש לגבי העתיד.

ולעומת זאת שיטת רבי עקיבא היא, כפי שהוסבר כבר בהרחבה²¹, שצריך להתחשב בעתיד. הוא ראה מיד בהווה בכל דבר את התוצאות שיתרחשו בעתיד²². ולפיכך, למרות שמצד המצב בהווה עשוי היה פירוט החטא להביא לידי חזרה בתשובה עמוקה יותר, צריך לחשוש לתוצאה השלילית שעלולה לנבוע מכך בעתיד.

(18) אף שהוא איסור (בהווה) – לעשות דבר המביא לידי חשד (בפרטיות – אנציקלופדי' תלמודית (כרך ז') ערך חשד: מראית העין) – הרי ה"הפסד" שבוה (הפסד הנאמנות) נוגע בעיקר בעתיד, שאינו נאמן בשלו או גם בשל חברו בנוגע ל"שאר עבירות" (משנה בכורות ספ"ד. שם פ"ה מ"ד. – ולהעיר אשר לר' מאיר גם על של חבירו אינו נאמן ולהראב"ד (הל' מעשר ספי"ב, הובא בתויו"ט לבכורות פ"ה שם) הלכה כר"מ חוץ במטיל מום בבכור. אף שאינו נוגע לנדודי שריי מפסיד פרנסתו ע"י שאין קונין משלו).

(19) ב"מ נה, ב (במשנה). רמב"ם הל' תשובה ספ"ז. הל' מכירה פי"ד ה"ג. טושו"ע חו"מ סרכ"ח ס"ד. שו"ע אדה"ז חלק חו"מ הל' אונאה סכ"ח.

(20) ראה שד"ח כללים מע' זיין כלל א. אסיפת דינים מע' יוהכ"פ ס"א סק"י (ולהעיר מלקח טוב – להר"י ענגל – כלל ו אות ג. ועוד). וראה לקו"ש חט"ז [המתורגם] ס"ע 494 ואילך. חט"ז [המתורגם] ע' 424 ואילך. חז"ט [המתורגם] ע' 76, 79 ואילך.

(21) לקו"ש חז"ט שם – בביאור ב' הסיפורים בסיום מס' מכות.

(22) וע"ד הוראתו (והנהגתו), לעולם.. כל דעביד רחמנא לטב עביד" בפועל (ברכות ס, סע"ב). וראה לקו"ש שם. וראה לקמן בפנים סעיף ה בנוגע לשיטת הירושלמי בזה.

ג. תשובה מיראה ותשובה מאהבה

לפי הסבר זה על שיטת רבי עקיבא, נובעת תוצאה למעשה, שזה שאין לפרט את המעשים בוידוי הוא דוקא לגבי פירוט בקול, שהזולת יכול לשמעו, אבל בלחש צריך לפרט את המעשים גם לדעת רבי עקיבא.²³

אך מלשונו הסתמית של רבי עקיבא משתמע, שאפילו בלחש אין מפרטים את המעשים.²⁴

ויש להסביר את שיטת רבי עקיבא באופן נוסף, שגם הוא קשור לשיטת רבי עקיבא שהעתיד מכריע את ההווה:

יש מספר דרגות בחזרה בתשובה, ובאופן כללי הן נחלקות לשתי דרגות, כלשון הגמרא – תשובה מיראה ותשובה מאהבה.

ויש לומר, שהענין שלעיל, אם צריך לפרט את החטא, קשור להבדל שבין שני אופני התשובה:

בתשובה מיראה סביר לומר, שצריך לפרט את מעשיו. כי תשובתו היא „מיראה” – כדי להמנע מעונש או לשם קבלת שכר²⁶ – הרי יש חשיבות לסוג העבירה שעליה הוא חוזר בתשובה: אינה דומה יראה מעבירה חמורה, שמגיע עליה עונש חמור, ליראה מעבירה קלה, שעליה מגיע עונש קל יותר. ולכן „צריך לפרט את מעשיו” – כי אם אין הוא מפרט את החטא, חסרה התחושה של חומרת החטא, וחרטתו אינה מושלמת.

לעומת זאת בתשובה מאהבה אין הוא חושב על העונש, אלא חשובה לו אהבתו והתקשרותו

לקדוש־ברוך־הוא²⁷, ובכך אין זה משנה באיזו עבירה מדובר. בנקודה זו זהות כל העבירות, קלות כחמורות. על ידי כל עבירה, ואפילו קלה שבקלה, נפרדים (ההיפך מאהבה) מהקדוש־ברוך־הוא²⁸. ולכן „אין צריך לפרט את מעשיו” – כי בתשובה באופן זה²⁹ אין שום תועלת³⁰ לפרט את החטא.

ד. פנימיותה של התשובה מיראה

לפי זה ניתן לבאר את המחלוקת בין רבי יהודה בן בתירה לבין רבי עקיבא. ולשם כך יש להקדים ולומר:

כפי שדובר פעם בהרחבה³¹, הרי בכל אופני התשובה קיימת אותה נקודת תוכן³², מהותה של התשובה, אפילו באופן הנחות ביותר, היא כשמה – שהאדם שב אל ה'. בתשובה מאהבה ענין זה הוא בגלוי, שהיהודי חוזר בתשובה כדי להתדבק בה'. בתשובה מיראה מפני העונש, הרי זה משום שהיה הפרדה על ידי היצר הרע – „יצרו הוא שתקפו”³³ והוא מתבטל, אך גם תשובה זו היא בפנימיותה – שיבה של הנאשם אל הקדוש־ברוך־הוא.

ולכן: לפי שיטת רבי עקיבא, שהעתיד מכריע את ההווה, „רואה” רבי עקיבא בהווה את פנימיותו, אשר התגלה בעתיד³⁴, ולכן הוא רואה גם את הפנימיות שבתשובה, שלמרות שהוא מצוי עתה בדרגה הנמוכה של

27 ראה רמב"ם שם (ה"ה). וראה שם ה"ב) שהעובד מאהבה הוא העושה לשמה.

28 ראה בארוכה תניא פ"כ ואילך.

29 ולהעיר ממשנת „לקו"ש [המתורגם] ח"ד ע' (344) שענין היודי הוא רק בתשורת ולא בתשוע שבבחי' זו אין מלכתחילה מקום לפגם כו' (שלכן א"א וידוי בשבת שענינה תשוע (אגה"ת פ"י)).

30 וי"ל שאדרבה – פירוט החטא, המדגיש ענין הפרטי שבעבירה, „מעלים” על ענין הכללי שבה, מה שעל ידה נעשה האדם נפרד מהקב"ה.

31 נדפס בלקוטי ביאורים לתניא ח"ב ע' קיב ואילך.

32 להעיר ממרו"ל דכל הגאולות – „שם גאולה עלה” (רש"י ד"ה אתחלתא – מגילה יז, ב).

33 לשון הרמב"ם הל' גירושין ספ"ב.

גם – „לצחצח הכפתורים”, וצריך רק שהקב"ה יפתח את עיניהם של בני ישראל שהגאולה האמיתית והשלמה כבר ישנה, ויושבים כבר לפני שולחן ערוך, בסעודת לוי' ושוור הבר' וכו' וכו'.

מזה מובן . . בדורנו זה ובזמננו זה, לאחר ששכר סיימו הכל (כנ"ל), ישנה הבטחה גמורה בתורה, שבטח יהי' „(תזכור יום צאתך ממצרים) כל ימי חיך . . להביא לימות המשיח”³,

ובפשטות – שלא זקוקים להפסק ח"ו בין „כל ימי חיך” ו„ימות המשיח” (כמו שהי' אצל בני בכל הדורות שלפני דורנו זה), אלא „כל ימי חיך” דכאו"א מישראל, חיו הגשמיים כנשמה בגוף, כוללים בפשטות (גם) „ימות המשיח” בלי הפסק, מכיון שהגאולה באה תיכף ומיד ממש ברגע זה ובמקום זה (אפילו אם זה מצב דלילה, „הבאים מצרימה”), כך שהרגע האחרון דהגלות והנקודה האחרונה דהגלות נעשים רגע ראשון ונקודה ראשונה דגאולה,

ומ„ימי חיך” בזמן הזה ובמקום הזה, בלי שום הפסק כלל ח"ו (אפילו אם הוא כבר למעלה משבעים שנה וכיו"ב), עובר כאו"א מישראל מיד – בתכלית השלימות, „ראובן ושמעון נחתין ראובן ושמעון סלקין”⁴, בהמשך ד„כל ימי חיך” בימות המשיח, וחיים נצחיים שיהיו אז.

ובנוגע לפועל הכוונה היא, שהעבודה דבני עתה צריכה להיות „להביא לימות המשיח”, לגלות כבר תיכף בפועל איך שהמצב ד„הבאים מצרימה” בגלות הוא באמת מצב ד„גאולת ישראל”, עי"ז שמתכוונים בעצמם ומכינים אחרים למצב ד„ימות המשיח”.

כולל ובמיוחד – בקשר עם יום ההילולא דהרמב"ם – ע"י שמתחזקים ומוסיפים בלימוד ספר משנה תורה להרמב"ם . . ובפרט – בספר הרמב"ם עצמו – הלכות מלך המשיח⁵, בשני הפרקים האחרונים דהלכות מלכים בסיום ספר משנה תורה.

חיים נצחיים וואָס וועט דעמולט זיין.

ובנוגע לפועל מיינט עס, אַז די עבודה פון אידן איצטער דאַרף זיין „להביא לימות המשיח“, צו שוין גלייך מגלה זיין בפועל ווי דער מצב פון „הבאים מצרימה“ אין גלות איז באמת אַ מצב פון „גאולת ישראל“, דורך דעם וואָס מ'גרייט זיך אַליין און מ'גרייט צו אַנדערע צו דעם מצב פון „ימות המשיח“.

כולל ובמיוחד – בקשר מיט דעם יום ההילולא פון דעם רמב"ם – דורך מחזק זיין און מוסיף זיין אין לימוד ספר משנה תורה להרמב"ם . . ובפרט – אין ספר הרמב"ם עצמו – הלכות מלך המשיח⁵, אין די לעצטע צוויי פרקים פון הלכות מלכים בסיום ספר משנה תורה.

און נוסף צו דעם אייגענעם לימוד בזה, זאָל מען זען אויך משפיע זיין אויף אַנדערע אידן אַרום זיך, אנשים נשים וטף, באופן פון „והעמידו תלמידים הרבה“⁶, ומהם יראו וכן יעשו רבים.

ויהי רצון, אַז דורך דער עצם החלטה בדבר זאָל מען תיכף ומיד באַקומען דעם שכר, דער קיום בפועל פון דברי הרמב"ם בסיום ספרו⁷, אַז לאחרי וואָס מ'האָט שוין דעם „מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצות כדוד אביו . . ויכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה וילחם מלחמת ה'“ – וואָס ער איז „בחזקת שהוא משיח“ – זאָל ער שוין גלייך ווערן „משיח בודאי“, דורך דעם וואָס „עשה והצלחה ובנה מקדש במקומו וקבץ נדחי ישראל . . ויתקן את העולם כולו לעבוד את ה' ביחד כו“.

(משיחות ש"פ שמות, כ"א טבת תשנ"ב)

כמדובר ריבוי פעמים דברי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שנוסף ע"ז שכבר „כלו כל הקיצין“¹, כבר עשו בני"ו תשובה, וסיימו הכל, כולל

- (5) כ"ה הכותרת בדפוס ויניצאה רפד. שי.
- (6) אבות פ"א מ"א.
- (7) הלי' מלכים ספי"א.

התשובה – תשובה מיראה – הרי „בכח“ ובפנימיות זוהי כבר תשובה מאהבה, שבוה אין זה משנה על איוו עבירה מדובר^{33*}, כדלעיל. ולכן הוא סובר שאין צריך לפרוט את מעשיו, כדלעיל.

ה. „הלכה כרבי עקיבא מחביריו“

לפי הסבר זה לשיטת רבי עקיבא – שדעתו ש„אין צריך לפרוט את מעשיו“ תואמת לשיטתו שהעמיד מכריע את ההווה – ניתן לבאר ענין נוסף הקשור לכך:

הרמב"ם³⁴ פוסק „וצריך לפרוט את החטא“, שלא כשיטת רבי עקיבא, ושואלים המפרשים³⁵: הרי קיים כלל³⁶ שהלכה כרבי עקיבא מחבירו, ומדוע, אפוא, אין הרמב"ם פוסק כרבי עקיבא?

ועונה על כך בעל ה„כסף משנה“³⁷: כיון שבתלמוד הבבלי³⁸ מובאים דבריו של רב יהודה בשם רב: „כתיב: ³⁹ אשרי נשוי פשע כסוי חטאה, וכתיב⁴⁰: מכסה פשעיו לא יצליח, לא קשיא הא (=זה) בחטא מפורסם, הא בחטא שאינו מפורסם“, ודברים אלו מתאימים רק לפי שיטת רבי יהודה בן בתירה, שצריך לפרט את החטא, כי „אילו לרבי עקיבא אפילו מפורסם נמי לא“. ואם כך, „כיון דסבר רב כוותיה הכי נקטינן“ (=כך פוסקים).

לפי הסבר זה יוצא, שלפי התלמוד הירושלמי, שבו אין מובאים דבריו אלו של רב

– ההלכה היא כרבי עקיבא, שהרי הלכה כרבי עקיבא מחבירו⁴¹.

ועל פי האמור לעיל מובן הטעם למחלוקת בין התלמוד הבבלי לתלמוד הירושלמי, אם ההלכה היא כרבי עקיבא אם לאו – כי, כאמור מספר פעמים⁴²: מוצאים במספר מקומות ששיטת הבבלי היא שההווה מכריע את העתיד, ולפי שיטת הירושלמי מתחשבים כבר בהווה במצב שיתפתח בעתיד.

זוה תלוי בהבדל שבין דרך הלימוד ב„בבלי“ לעומת ה„ירושלמי“:

התלמוד הבבלי מכונה „במחשכים“⁴³ – כי אופן הלימוד בו הוא כאדם השרוי בחושך. מגיעים למסקנה אחרי דיונים וקושיות וכו', המסתירים את האמת. לעומת זאת, אופן הלימוד בתלמוד הירושלמי הוא כאדם הנמצא ב„אור“ – אין דיונים ארוכים, ומגיעים מיד למסקנה הנכונה.

ולפיכך⁴⁴: בבבלי – מצב של „במחשכים“ – מתחשבים בעיקר במצב בהווה, ולא בעתיד, כי העתיד מכוסה ואינו נראה ב„חושך“ של ההווה. לעומת זאת בירושלמי, ששם הכל „מואר“ רואים כבר בהווה גם את העתיד, וממילא העתיד מכריע את ההווה.

וכך בענינו: לפי הבבלי, כאשר ההווה מכריע, נפסקת ההלכה כרבי יהודה בן בבא שצריך לפרט את החטא. ואילו לפי שיטת הירושלמי, שהעתיד מכריע את ההווה, נקבעת ההלכה כרבי עקיבא ש„אין צריך לפרוט את מעשיו“.

33* להעיר ממשנת „לקו"ש [המתורגם] ח"ז ע' 132. ועוד) בשיטת רע"ק (מכילתא יתרו כ, א) שהיו אומרים על הן הן ועל לאו הן. ע"ש.
34) הלי' תשובה פ"ב ה"ג. וראה הגהמי"י שם.
35) כסף משנה, לחם משנה ועוד.
36) עירובין מו, ב.
37) הלי' תשובה שם. וכ"כ בב"י לטאו"ח שם. – אבל בב"ח שם ועוד מפרשים תירצו שיטת הרמב"ם באו"א (וכן, שממרא דרב יהודה אמר רב אתיא גם כרע"ק). ועפ"ז אין זו פלוגתא בין הבבלי והירושלמי. ואכ"מ.
38) יומא פו, ב.
39) תהלים לב, א.
40) משלי כה, יג.

41) ומ"מ לא פסק הרמב"ם כרע"ק כי הלכה כבבלי לגבי ירושלמי.
42) לקו"ש [המתורגם] ח"ד ע' 320-1. לקו"ש חט"ז [המתורגם] ס"ע 494 ואילך. לקו"ש חכ"ד [המתורגם] ע' 206 ואילך.
43) סנהדרין כד, א. וראה בארוכה שערי אורה ד"ה בכ"ה בכסלו פנ"ד ואילך. ועוד.
44) ראה גם לעיל שם. ובסגנון אחר קצת – לקו"ש ח"ד שם.

1. „וזרקתי...” „מקוה ישראל...”

לפי כל האמור לעיל יובן גם סיוע מסכת יומא בירושלמי – „כתיב: מקוה ישראל ה'... וכן הוא אמר: וזרקתי... אטהר אתכם” ואת הקשר בינו לבין המחלוקת אם צריך לפרט את החסאים בידוי:

אודות ההבדל שבין שני פסוקים אלו – „מקוה ישראל ה'” ו„וזרקתי עליכם...” – יש לבאר, על יסוד פירושיהם של מספר מפרשים⁴⁵:

„וזרקתי עליכם” הוא הסיוע הניתן ליהודי מלמעלה כדי שיחזור בתשובה – „הקדוש” ברוך־הוא מעורר לבן לתשובה⁴⁶. ואילו „מקוה ישראל ה'” מדבר על התשובה שעושה היהודי, בדיוק כשהרהר במקוה – יבוא במים – הולכים כדי לטבול במקוה⁴⁷.

ולפי זה מובן הסדר במשנה – שבתחילה מובא הפסוק „וזרקתי עליכם...”, ולאחר מכן „מקוה ישראל ה'” – כי זהו סדר החזרה בתשובה:

לפני החזרה בתשובה מרוחק היהודי מה' – „עונותיכם מבדילים”⁴⁸ בינו לבין ה'. במצב כזה לא ייתכן, בדרך כלל, שהוא יתעורר מעצמו לחזור בתשובה. והסדר הוא, שהתחלה היא על ידי הסיוע מלמעלה – „וזרקתי עליכם מים טהורים”: „הקדוש־ברוך” הוא „זורק” מלמעלה אל היהודי הרהורי תשובה⁴⁹.

אך הכוונה איננה שהוא יישאר רק בתשובה

זו הבאה מלמעלה, אלא שזה יביאו לעמוד בעצמו כדי להיטהר. וזוהי משמעות דברי המשנה בהמשך „ואומר מקוה ישראל ה'” – הטהרה באמצעות מקוה הבאה על ידי עבודה עצמית.

לפי זה מובן מדוע מצטטת המשנה בפסוק הראשון רק את המילים „וזרקתי עליכם מים טהורים” ולא את המילים „וטהרתם...” – כי ההדגשה בפסוק הראשון היא על ההתעוררות מלמעלה – „וזרקתי” – ולא כל כך על „וטהרתם...”⁵⁰, ששם מדובר על הטהרות של ישראל⁵¹. ענין זה – שיהודי צריך לטהר את עצמו – מופיע ב„ואומר: מקוה ישראל ה'”.

2. כל אופני התשובה – אחד

מכך מובן, שהפיכת סדר הפסוקים בגמרא משנה את התוכן:

במשנה מדובר על „וזרקתי” אף לפני שהאדם מתחיל לחזור בתשובה. ואילו בגמרא, ששם מובא הפסוק „וזרקתי...” לאחר „מקוה ישראל ה'” והשפעתו, יש לומר שגם „וזרקתי” מהווה שלב בעבודת התשובה של האדם – אשר לכן מצטטת הגמרא את הפסוק כולו, כולל „וטהרתם...” שבו מודגשת עבודת התשובה של ישראל. ואדרבה: זוהי אף תשובה נעלית יותר מאשר התשובה של „מקוה ישראל”⁴⁹.

50 בסגנון אחר קצת: מ”ש „וטהרתם גו” אינה פעולת האדם כ”א רק תוצאה מההתעוררות שמלמעלה* (ע”ד המבואר בלקו”ת תוריע (כ, סע”ב) ד, אין נק’ הולדה על שמה ולכן נק’ עקרה”), ולכן מוכרח אח”כ ה, ואומר מקוה גו” – אתעדל”ת (מצ”ט).

51 במשנה שבבבלי הובאה גם תיבת „וטהרתם” (כנ”ל הערה 10). ויש לומר שלכן מפרשים בחדא”ג ותוי”ט שבוה נכללת גם עבודת התשובה של האדם [אלא שגו’ הוא רק האתעדל”ת שמצד ה, וזרקתי, כבהערה הקודמת]. משא”כ בירושלמי שלא הובאה תיבה זו – יש לפרש בפשטות כפפנים.

* וי”ל שזה נרמז בתיבת „גומור” – שכל הפרטים שבאים אח”כ בהפסוק „וטהרתם .. אטהר אתכם” הוא „גמור” ותוצאה של ה, וזרקתי”.

ג.ח.

מ’האָט שוין גערעדט מערערע מאָל דברי כ”ק מו”ח אדמו”ר נשיא דורנו, אַז נוסף אויף דעם וואָס ס’איז שוין „כלו כל הקיצין”¹, האָבן אידן שוין תשובה געטאָן, און מ’האָט שוין אַלץ פאַרענדיקט, כולל אויך – „צופצן די קנעפלעך”, און מ’דאַרף נאָר האָבן אַז דער אויבערשטער זאָל אויפגעפּענען די אויגן פון אידן זיי זאָלן זען ווי ס’איז שוין דאָ די גאולה האמיתית והשלימה, און מ’זיצט שוין באַ דעם שולחן ערוך, בסעודת לויתן ושור הבר² וכו’ וכו’.

דערפון איז פאַרשטאַנדיק . . בדורנו זה ובזמננו זה, לאחרי וואָס מ’האָט שוין אַלץ פאַרענדיקט (כנ”ל), האָט מען די הבטחה גמורה אין תורה, אַז עס וועט זיכער זיין „(תזכור את יום צאתך מארץ מצרים) כל ימי חיך . . להביא לימות המשיח”³,

ובפשטות – אַז מ’דאַרף ניט אַנקומען צו אַ הפסק ח”ו צווישן „כל ימי חיך” און „ימות המשיח” (ווי דאָס איז געווען באַ אידן בכל הדורות שלפני דורנו זה), נאָר „כל ימי חיך” פון יעדער איד, זיינע חיים גשמיים אַלס נשמה בגוף, זיינען כולל בפשטות (אויך) „ימות המשיח” בלי הפסק, וואָרום די גאולה קומט תיכף ומיד ממש ברגע זה ובמקום זה (אפילו אויב דאָס איז אַ מצב פון לילה, „הבאים מצרימה”), אַזוי אַז דער רגע האחרון פון גלות און די נקודה אחרונה פון גלות ווערט דער רגע ראשון און נקודה ראשונה פון גאולה,

און פון „ימי חיך” בזמן הזה ובמקום הזה, בלי שום הפסק כלל ח”ו (אפילו אויב ער איז שוין עלטער פון שבעים שנה וכיו”ב), גייט יעדער איד גלייך איבער – בתכלית השלימות, „ראובן ושמעון נחתין ראובן ושמעון סלקין”⁴, אין דעם המשך פון „כל ימי חיך” בימות המשיח, און

1 סנהדרין צו, ב.

2 ראה ב”ב עד, ב ואילך. פסחים קיט, ב. ועוד.

3 ברכות יב, ב.

4 ויק”ר פל”ב, ה. וש”נ.

נ.ז.

דורנו זה הוא דור האחרון של הגלות והוא הוא דור הראשון של הגאולה – כהודעת והכרזת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, יוסף שבדורנו (ע"ש יוסף הראשון שהודיע והכריז ש"אלקים פקד יפקוד אתכם והעלה אתכם מן הארץ הזאת אל הארץ אשר נשבע לאברהם ליצחק וליעקב"¹), שכבר נשלמו כל מעשינו ועבודתינו, וכבר כלו כל הקיצין וכבר עשו תשובה, וכבר נסתיימו כל ההכנות ובאופן ד"הכנה רבתי", והכל מוכן לסעודה² דלעתיד לבוא, לויתן ושור הבר³ ויין המשומר⁴.

(משיחות עשרה בטבת (יהפך לשמחה), וש"פ ויחי, י"ד טבת תשנ"ב)

- (1) פרשתנו נ, כד.
- (2) ע"פ ל' חז"ל – אבות פ"ג מט"ז. סנהדרין לה, א ובפרש"י.
- (3) ראה ב"ב עה, א. ויק"ר פי"ג, ג.
- (4) ברכות לד, ב. וש"נ.

לקוטי

יום הכפורים

שיחות

כשלעצמה, ולכן היא מובאת לאחר "מקוה ישראל".

ויש לומר, שהסבר לכך הוא: "זורקתי" היא הטהרה באמצעות הזאה⁵², שקשורה דוקא למים חיים – הטהרה הנעלית ביותר, שבכחה לטהר מטומאת מת.

ולכך רומזת הגמרא: לאחר שהיהודי פועל ככל שביכולתו לפעול בעצמו – תשובה באופן הדומה לטבילה במקוה – מרומם הקדוש ברוך הוא את היהודי לשלימות הנעלית ביותר של התשובה, בדומה לטהרה של "זורקתי" – מים חיים.

וזהו הקשר בין ענין זה לבין המחלוקת

(52) ראה חדא"ג (ועוד) שם. צפע"נ לרמב"ם הל' תשובה שם ה"ב. וראה לקו"ש שם ע' 191 ואילך.

הקודמת: לפני כן מובאת בגמרא מחלוקת בין רבי יהודה בן בתירה לבין רבי עקיבא אם צריך לפרט את המעשים. במחלוקת זו דעת רבי עקיבא היא, כדלעיל, שכיון שבכל דרגה של תשובה, גם הנמוכה ביותר, קיימת בכח הדרגה הנעלית ביותר של התשובה, תשובה מאהבה, אין צורך לפרט את החטא.

וכדי לבטא זאת מביאה הגמרא את הדרשה "כתיב מקוה ישראל... וכן הוא אומר זורקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טומאותיכם ומכל גלוליתם אטהר אתכם", ומכך רואים, שמתחילת עבודת התשובה מגיעים לשלימות התשובה – "זורקתי"...".

כי בפנימיות, כל אופני התשובה הם דבר אחד – לשוב עד ה'.

(משיחות ו' תשרי, י"ג תשרי תשמ"ב)

לזכות

כ"ק אדונו מורנו זרבינו

מלך המשיח

ויה"ר שע"י קיום הוראת

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח (בשיחת ב' ניסן ה'תשמ"ח)

להכריז יחי, יקויים הבטחתו הק',

שההכרזה תפעל ביאת דוד מלכא משיחא'

יחי אדונו מורנו זרבינו מלך המשיח

לעולם ועד

אומר בכל יום באופן דחדש ממש „פקד פקדתי אתכם“, ומשיח צדקנו „עומד אחר כתלנו“⁹, ו„הנה זה בא“¹⁰, ויש להתכונן לקבל את פניו ע”י ההוספה בקיום התומ”צ, כפס”ד הרמב”ם¹¹ (בעל יום ההילולא דכ”ף טבת, מוצש”ק זה) שע”י „מצוה אחת, הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות, וגרם לו ולהם תשועה והצלה“.

(משיחות ש”פ שמות, י”ט טבת תנש”א)

9) שה”ש ב, ט.

10) שם ח. וראה שהש”ר עה”פ (פ”ב, ח (ב)).

11) הל’ תשובה פ”ג ה”ד.

בשורת הגאולה

ג.

ויה”ר והוא העיקר – אַז יעדערער פון אונז זאָל ווערן אַ „שליח“ אויף אַנזאָגן זיך, זיינע בני בית און אַלע אידן אַרום אים, אַז „הנה זה בא“¹, „הנה אלקינו זה גו’ זה ה’ קוינו לו“² (ב”פ זה³), והנה דוד מלכא משיחא, און אַז אליהו הנביא איז שוין מיט אַ טאָג פריער געווען אין טבריא⁴ און האָט אַנגעזאָגט וועגן ביאת משיח צדקנו.

ויש לומר, אַז וויבאַלד משיח קען קומען יעדער טאָג, „אחכה לו בכל יום שיבוא“⁵, און אליהו הנביא דאַרף אַנזאָגן אַ טאָג פריער אויף ביאת המשיח – קומט אליהו הנביא אין טבריא בפועל ממש יעדער טאָג און זאָגט אָן אויף ביאת המשיח (במיוחד) צו די וואָס שטייען אין אַ מעמד ומצב פון „אחכה לו בכל יום שיבוא“ – אויך די וואָס זאָגן דאָס ניט בדיבור (כמנהג חב”ד)⁶, נאָר מ’טראַכט וועגן דעם, ובפרט ווען מ’זאָגט אין דעם באַוואוסטן קאַפיטל תהלים⁷ „מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתיו“.

. . . און אין דערויף קומט צו אַ ספּעציעלע הדגשה היינטיקן יאָר – סיי מצד דעם קאַפיטל תהלים אין וועלכן מ’זאָגט „מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתיו“, און סיי מצד די שלימות פון ארבעים שנה וואָס דעמולט איז שוין „נתן ה’ לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע“⁸, ובפרט נאָך דעם וואָס מ’איז שוין אַריין (ושבעה ימים) אין שנת הנ”א

1) ל’ הכתוב – שה”ש ב, ח.

2) ישעי’ כה, ט. וראה תענית בסופה.

3) שמו”ר ספכ”ג.

4) ראה עירובין מג, ב: „אתא אליהו מאתמול . . . לבית דין הגדול“, וב”ד הגדול „בטבריא עתידין לחזור תחילה“ (רמב”ם הל’ סנהדרין ספ”ד).

5) עיקר הי”ב מ”ג עיקרים.

6) ראה לקו”ש ח”ט ע’ 282 ואילך.

7) פט, כא.

8) תבוא כט, ג.

י.ב.

לפי כל הסימנים שבדברי חז"ל עומדים אנו בסוף זמן הגלות, לאחר שכבר "כלו כל הקיצין"¹, וכבר עשו תשובה, ובלשונו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (לפני עשרות שנים) שכבר סיימו כל עניני העבודה, גם "צחצוח הכפתורים"², ועומדים מוכנים ("עמדו הכן כולכם") לקבל פני משיח צדקנו³.

* * *

גם לאחר קושי ואריכות הגלות האחרון במשך יותר מאלף ותשע מאות שנה (שלא בערך לגלות מצרים במשך מאתיים ועשר שנה) – מציאותם של "בני ישראל" היא בעצם למעלה מגלות, וכל רגע נוסף שנמצאים בגלות ה"ז באופן ד"הבאים מצרימה"⁴, "כאילו אותו יום נכנסו למצרים"⁵, ועומדים הם בתוקף האמונה והבטחון שתיכף ומיד יקיים הקב"ה הבטחתו "פקד פקדתי אתכם"⁶ בגאולה האמיתית והשלימה, ובפרט כששומעים ממשה רבינו שבדורנו⁷, כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שכבר סיימו כל עניני העבודה ועומדים מוכנים לקבלת פני משיח צדקנו, ועאכ"כ לאחר שישנה גם השלימות דארבעים שנה, "נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע"⁸, ועומדים בשנת הנ"א (ה'תשנ"א), ר"ת (ה' תהא שנת) נפלאות אראנו.

ולכן, יש לעודד ולחזק את רוחם של בני ע"י ההכרזה שהקב"ה

(1) סנהדרין צו, ב.

(2) שיחת שמח"ת תרפ"ט.

(3) ראה "היום יום" ט"ו טבת. ובכ"מ.

(4) שמות א, א.

(5) שמו"ר ריש פרשתנו (פ"א, ד). תנחומא שם ג.

(6) שמות ג, טז.

(7) ראה ב"ר פנ"ו, ז: "אין דור שאין בו כמשה". וראה זח"ג רעג, א. תקו"ז תס"ט (קיב,

רע"א. קיד, רע"א). תניא פמ"ד. שם אגה"ק ביאור לסי' ז"ך בסופו.

(8) תבוא כט, ג.

(ה'תנש"א), וואָס אידן האָבן איר אָנגערופן (און מפיץ געוועזן) מיטן ר"ת "אראנו נפלאות".

(משיחת יום ד' פ' ברכה, ז' תשרי תנש"א)

ויה"ר – והוא העיקר – שכאו"א מאתנו יהי' "שליח" לבשר לעצמו, לבני ביתו ולכל היהודים בסביבתו, כי "הנה זה בא"¹, "הנה אלוקינו זה גו' זה ה' קוינו לו"² (ב"פ זה³), והנה דוד מלכא משיחא, וכי אליהו הנביא כבר יום קודם ה' בטבריא⁴ ובישר אודות ביאת משיח צדקנו.

ויש לומר, דכיון שמשיח יכול לבוא בכל יום, "אחכה לו בכל יום שיבוא"⁵, ואליהו הנביא צריך לבשר יום קודם על ביאת המשיח – מגיע אליהו הנביא לטבריא בפועל ממש כל יום ומבשר על ביאת המשיח (במיוחד) לאלו שעומדים במעמד ומצב ד"האחכה לו בכל יום שיבוא" – גם לאלו שאין אומרים זאת בדיבור (כמנהג חב"ד)⁶, אלא חושבים ע"ז, ובפרט כאשר אומרים במזמור תהלים הידוע⁷ "מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתי".

... ובזה ניתוסף הדגשה מיוחדת בשנה זו – הן מצד המזמור תהלים שבו אומרים "מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתי", והן מצד השלימות דארבעים שנה שאז כבר "נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע"⁸, ובפרט לאחר שכבר נכנסו (ושבעה ימים) בשנת הנ"א (ה'תנש"א), שנקראה (והופצה) ע"י בני ישראל בר"ת "אראנו נפלאות".

מצינו בגדעון ש"בימיו¹ היו ישראל בצרה והי' הקב"ה מבקש אדם שילמד עליהם זכות . . כיון שנמצא זכות בגדעון שלמד עליהם זכות, מיד נגלה אליו המלאך, שנאמר וירא אליו מלאך ה' ויאמר לו לך בכחך זה, בכח זכות שלמדת על בני", "אמר הקב"ה, יש בך כח ללמד סניגוריא על ישראל, בזכותך הם נגאליים"².

. . . הלימוד זכות בנוגע לקירוב וזירוז הגאולה – שכיון שכבר "כלו כל הקיצין"³, עוד בזמן הגמרא, ועאכו"כ לאחרי אריכות וקושי הגלות במשך יותר מאלף ותשע מאות שנה ועדיין לא בא . . . ובנוגע לתשובה ("אין הדבר תלוי אלא בתשובה"³) – כבר עשו תשובה, שהרי אין לך אדם מישראל שלא הרהר תשובה (לא רק פעם אחת, אלא) כמה פעמים במשך ימי חייו, שעי"ז נעשה "בשעתא חדא וברגעא חדא"⁴ מרשע גמור צדיק גמור, כפס"ד הגמרא⁵ שהמקדש את האשה "על מנת שאני צדיק (גמור⁶) אפילו רשע גמור מקודשת שמא הרהר תשובה" – הרי בודאי ובודאי שמשיח צדקנו צריך לבוא תיכף ומיד ממש, אשר, כדאי הוא לימוד זכות זה לגאול את ישראל, ובפרט שנוסף על הלימוד זכות, ה"ז גם פס"ד של כו"כ רבנים ומורי-הוראה בישראל, וכיון שהתורה "לא בשמים היא"⁷, הרי, פס"ד זה בב"ד של מטה מחייב כביכול ומזכה גם את ב"ד של מעלה, וכן יקום!

בימינו אלה, שמאז כלה חמתו בביהמ"ק, ולאחרי "מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות"⁸, ולאחרי כל הגזירות והשמדות ר"ל ור"ל שסבלו בני באריכות וקושי הגלות האחרון, ובפרט גזירת השואה בדור האחרון, בודאי נעשה הצירוף והזיכוך בשלימות, "די והותר" – נעשה הענין ד"סמך מלך בבל"⁹ אך ורק באופן של טוב הנראה והנגלה לעיני בשר, ובלשון חז"ל¹⁰ שהקב"ה אומר לישראל "בני אל תתייראו, כל מה שעשית¹¹ לא עשיתי אלא בשבילכם . . הגיע זמן גאולתכם!"

ובדורנו זה (ובפרט בשנה זו, "הי' תהא שנת נפלאות אראנו") צריכה להיות עיקר ההדגשה . . בהענין ד"סומך נופלים", לחזק ולעודד את רוחם של בני . . כולל ובמיוחד – החיזוק והעידוד ע"י האמונה בביאת המשיח ובטחון גמור ש"הנה זה (משיח צדקנו) בא"¹², וההוספה בהכנה לביאתו ע"י התשובה וקיום התומ"צ, ובלשון ההכרזה דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו: "לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה"¹³, "שובה ישראל עד ה' אלקיך, והכן עצמך ובני ביתך לקבל פני משיח צדקנו הבא בקרוב ממש"¹⁴.

(משיחות ש"פ ויחי (ועשרה בטבת יהפך לשמחה) תנשא)

(8) תניא רפ"ז.
 (9) יחזקאל כד, ב.
 (10) יל"ש ישעי' רמז תצט.
 (11) כולל גם הפעולה דמלך בבל שאינו אלא כגרון ביד החוצב בו.
 (12) שה"ש ב, ח. וראה שהש"ר עה"פ (פ"ב, ח (ב)).
 (13) אג"ק שלו ח"ה ס"ע שסא ואילך. שעז ואילך. תח ואילך. ועוד.
 (14) "היום יום" – ט"ו טבת.

(1) תנחומא שופטים ד.
 (2) יל"ש שופטים רמז סב.
 (3) סנהדרין צז, ב.
 (4) זח"א קכט, סע"א.
 (5) קידושין מט, ב. רמב"ם הל' אישות פ"ח ה"ה. טושו"ע אה"ע סל"ח סל"א.
 (6) ע"פ גירסת האור זרוע סקי"ב.
 (7) נצבים ל, יב. וראה ב"מ נט, ב.